

ALDEES
INFANTILS SOS

El racisme latent

PER FRANCESC TORRALBA

VICEPRESIDENT D'ALDEES INFANTILS SOS CATALUNYA

Hi ha un racisme explícit, emfàtic i vehement, que té rèdit electoral i que es manifesta impunement pel carrer i per les xarxes socials. El dia internacional contra el racisme és una ocasió d'or per denunciar-lo i combatre'l amb tots els mitjans pacífics que tinguem a disposició: legals, educatius i socials.

Hi ha, però, un altre racisme, que és més subtil, més amagat, perquè és implícit, no és ni tan sols conscient, però determina els processos de presa de decisió i es converteix en una màquina d'exclusió social. Aquest tipus de racisme circula per la vida social a través de bromes, de frases fetes, de mirades que fiscalitzen, d'etiquetes que es pengen a les persones sense conèixer-les.

Per lluitar contra aquest racisme, cal, en primer lloc, prendre'n consciència. Això

vol dir examinar la pròpia mirada. En hem de preguntar com mirem els qui no són com nosaltres, com els qualifiquem, com els jutgem abans de conèixer-los. També hem de ser capaços d'estudiar els mecanismes inconscients en la presa de decisions. Sense adonar-nos, el factor ètnia o raça acaba essent determinant a l'hora de contractar algú o bé de llogar un pis.

La nostra tasca es mou en el terreny educatiu. La millor manera de combatre

el racisme implícit és mesclar persones de diferents procedències, perquè facin coses junts. És, aleshores, quan descobreixen tot el que les uneix i també tot els que les fa diferents. Aprenen a acceptar-se mútuament i a transcendir les mirades estereotipades, els tòpics i els prejudicis petrificats.

El racisme explícit és cridaner, però minoritari, però el racisme implícit és majoritari i està arrelat a l'imaginari cultural. Hem d'esperar que les noves generacions, en la mesura en què han fet de la diversitat el seu hàbitat, seran més capaces que nosaltres de vèncer-lo i ens ajudaran a superar-lo amb les seves crítiques.

La riquesa del món rau en la seva diversitat, però la diversitat incomoda els qui voldrien un món uniforme. Per aprendre a viure en un món tan plural ens cal trencar vells esquemes i desfer-nos de velles representacions mentals.

